

SYLVIA
PLATH
Clopotul
de sticlă

Traducere din limba engleză și note
de Alexandra Coliban

POLIROM
2012

Nouă

— ASA MĂ BUCUR C-OR SĂ MOARĂ.

Hilda câscă și-și întinse mădulele de felină, apoi își îngropă capul între brațe pe masa de conferințe și adormi la loc. O legătură de pale verzi ca fierea stătea așezată pe sprinceană ei ca o pasăre tropicală.

Verde fiere. Îl promovau pentru toamnă, dar Hilda, ca de obicei, era cu jumătate de an înainte. Verde fiere cu negru, verde fiere cu alb, verde fiere cu vernil, ruda lui apropiată.

Reclamele de modă, argintii și pline de nimic, își trimiteau clabucii cu gust dubios la mine-n creier, unde ieșeau la suprafață cu un pleoscăit sec.

Așa mă bucur c-or să moară.

Îmi blestemam norocul care făcuse să ajung în bufetul hotelului odată cu Hilda. Mă culcasem tîrziu și eram prea obosită ca să găsesc o scuză și să mă duc înapoi în camera mea după mînușă, batista, umbrela, agenda pe care-o uitasem. Pedepsa fu lungă și monotona plimbare de la ușile cu geam mat ale Amazonului pînă la lespedea de marmură de culoarea căpsunei a intrării noastre de pe Madison Avenue.

Hilda s-a mișcat ca un manechin tot drumul.

— Ce pălărie superbă! Tu ai făcut-o?

Aproape că mă așteptam ca Hilda să se întoarcă spre mine și să spună:

— Ai o voce bolnăvicioasă.

Dar ea n-a făcut decît să-și întindă și apoi să-și retragă gîtul de lebăda.

— Da.

În noaptea dinainte văzusem o plesă în care eroina era posedată de un strigoi și când strigoiul vorbea prin gura ei, vocea îi era așa de cavernoasă și de adincă, încît nu-ți puteai da seama dacă era bărbat sau femeie. Ei bine, vocea Hildei suna exact ca vocea acelui strigoi.

Se zgîia la imaginea ei din ferestrele lucioase ale magazinelor de parcă ar fi vrut să se asigure, clipă de clipă, că exista în continuare. Tăcerea dintre noi era atît de profundă, că m-am gîndit că o parte este din vina mea.

Așa că am spus:

— Nu-l așa că-l groaznic cu soții Rosenberg?

Soții Rosenberg urmau să fie electrocuțați tîrziu în acea noapte.

— Da! a spus Hilda și, în sfîrșit, am simțit că atinsesem o coardă sensibilă în pălenjenisul din inima ei.

Și doar mai tîrziu, cînd noi două le așteptam pe celelalte în întunecimea de cavou a dimineții din sala de conferințe, și-a dezvoltat Hilda da-ul acela al ei.

— E groaznic că oameni ca ăștia mai sînt în viață.

Apoi a căscat și gura ei de-un portocaliu palid a dezvăluit o mare întunecime. Fascinată, m-am holbat la peștera oarbă dindărătul chipului ei pînă cînd cele două buze s-au întîlnit din nou și s-au mișcat, iar strigoiul a vorbit din ascunzatoarea sa:

— Așa mă bucur c-or să moară.

— Hai, zîmbește-ne.

Stăteam în biroul lui Jay Cee, pe canapeaua din catifea roz, ținînd în mină un trandafir de hirtie și privind spre fotografia revistei. Eram ultima dintre cele douăsprezece cărcia i se făcea poză. Încercasem să mă ascund în toaletă, dar nu ținuse. Betsy îmi observase picioarele pe sub ușă.

Nu voiam să fiu fotografiată pentru că îmi venea să pling. Nu știam de ce îmi vine să pling, dar știam că dacă cineva îmi va vorbi sau se va uita la mine prea atent, lacrimile îmi vor țîșni din ochi și suspinele îmi vor izbucni din piept și voi plinge o săptămână. Eram plină ochi de lacrimi care stăteau să se reverse, ca apa dintr-un pahar care se clatină și e prea plin.

Accasta era ultima rundă de fotografii înainte ca revista să plece spre tipografie și noi să ne întoarcem în Tulsa sau Biloxi sau Teaneck sau Coos Bay sau de unde veniserăm și era vorba să fim fotografiate cu niște obiecte de recuzită care să arate ce vrem să fim.

Betsy a ținut un știuleț de porumb, ca să arate că vrea să fie soție de fermier, Hilda a luat capul chel, fără chip, al unui manechin de pălărier, ca să arate că voia să crească pălării, iar Doreen și-a pus un sari brodat cu aur, ca să arate că voia să lucreze ca asistent social în India (nu voia de-adevăratelea, îmi spusese, voia doar să pună mina pe un sari).

Cînd m-au întrebat pe mine ce vreau să fiu, le-am spus că nu știu.

— Ei, sigur știi, mi-a spus fotograful.

— Vrea, spuse Jay Cee spirituala, să fie tot.

Am spus că vreau să fiu poetă.

Apoi au început să caute un obiect pe care să-l țin.

Jay Cee a sugerat o carte de poezii, dar fotograful a spus că nu, era prea evident. Trebuia să fie ceva care să arate ce inspirase poeziile. În cele din urmă Jay Cee și-a desprins trandafirul de hîrtie, cu coadă lungă, de pe ultima ei pălărie.

Fotograful își potrivea luminile albe și fierbînți.

— Arată-ne cît ești de fericită cînd scrii o poezie.

Mă uitam prin fresca de plante artificiale din geamul lui Jay Cee spre cerul albastru din fundal. Cîțiva nori pufoși și teatrali se mișcau de la dreapta

la stînga. Mi-am lipit privirea de cel mai mare nor, de parcă, atunci cînd acesta ieșea din cîmpul meu vizual, aș fi putut avea norocul să ies și eu cu el.

Simțeam că e foarte important să-mi mențin gura în linie dreaptă.

— Zîmbește-ne.

În cele din urmă, ascultătoare, ca gura marionetei unui ventriloc, propria mea gură începu să se schimonoscească.

— Hei, protestase fotograful cu o presimțire bruscă, arăți de parcă ai fi gata să plîngi.

Nu m-am putut opri.

Mi-am îngropat chipul în fațada de catifea roz a canapelei lui Jay Cee și, cu o imensă ușurare, lacrimile sărate și zgomotele jalnice care bîntuiseră prin mine toată dimineața se revărsară în încăpere.

Cînd mi-am ridicat capul, fotograful dispăruse. Jay Cee dispăruse și ea. Mă simțeam fără vlagă și trădată, ca pielea lepădată de un animal îngrozitor. Era o ușurare să fi scăpat de animal, dar părea să-mi fi luat cu el și sufletul, și tot pe ce mai reușise să pună gheara.

Am scotocit în poșetă după trusa aurită, cu rimelul și peria de pus rimel și fardul de pleoape și cele trei rujuri și oglinda. Chipul care se uita la mine părea să privească printre zăbrelele unei celule de închisoare după o bătăie prelungită. Părea vînat și umflat și cu tot felul de culori alurea. Era un chip care avea nevoie de apă și de săpun și de îngăduință creștinească.

M-am apucat să-l piclesc fără tragere de inimă.

Jay Cee s-a întors după un interval decent cu brațele pline de manuscrise.

— O să te-amuze astea, mi-a spus. Lectură placută.

În fiecare dimineață, o avalanșă de manuscrise, ca de zăpadă, umfla maldărele gri, prăfuite, din biroul redactorului literar. În taină, în birouri și-n

poduri și-n săli de clasă de pe tot cuprinsul Americii, oamenii trebuie că scriau. Să zicem că unul sau altul termina un manuscris în fiecare minut; asta însemna că în cinci minute se făceau cinci manuscrise stivuite pe biroul redactorului literar. Într-o oră s-ar fi adunat șaiszeci, înghesuindu-se unul în altul pe podea. Și într-un an...

Am zîmbit, văzînd un manuscris imaculat, imaginar, plutind în aer, cu numele Esther Greenwood tipărit în colțul din dreapta sus. După luna petrecută la revistă, îmi depusesesem actele pentru un curs la o școală de vară cu un scriitor celebru, căruia îi trimiteam manuscrisul unei povestiri și el îl citea și spunea dacă ești suficient de bun ca să intri în grupa lui.

Desigur, era o grupă foarte mică și eu îmi trimiseseam povestirea cu mult timp în urmă și încă nu primisem nici o veste de la scriitor, dar eram sigură că aveam să găsesc scrisoarea în care mă accepta așteptînd pe măsuta de corespondență de acasă.

Mă hotărisem să-i fac o surpriză lui Jay Cee și să-i trimit două povestiri pe care le scriam la acest curs, sub pseudonim. Atunci, într-o bună zi, redactorul literar avea să vină în persoană la Jay Cee și să-i trîntească povestirile pe birou și să-i spună:

— Iată ceva cu mult mai bun decît de obicei.

Iar Jay Cee avea să încuviințeze și să le accepte și să-l invite pe autor la masă și aveam să flu cu.

— Pe bune, a spus Doreen, asta o să fie altfel.

— Spune-mi despre el, am zis neînduplecată.

— E din Peru.

— Sînt bondoci, am spus. Sînt uriți ca aztecii.

— Nu, nu, nu, dulceată, l-am cunoscut deja.

Stăteam pe patul meu într-o harababură de rochii murdare de bumbac și ciorapi de nailon cu fire duse și lenjerie gri și, de zece minute, Doreen încerca să mă convingă să mă duc la o serată dansantă la un club, cu un prieten al cuiwa pe

care-l ştia Lenny şi care, insista ea, era ceva foarte diferit de un prieten de-al lui Lenny, dar, cum eu trebuia să prind trenul spre casă la ora opt în dimineaţa următoare, simţeam că ar trebui să încerc să împachetez ceva.

Mai aveam şi o idee vagă că, dacă aş halădai toată noaptea singură pe străzile New York-ului, pînă la urmă ceva din misterul şi măreţia oraşului s-ar putea prinde de mine.

Dar am renunţat.

Îmi venea din ce în ce mai greu să mă hotărâsc să fac ceva, orice, în acele ultime zile. Şi cînd în sfîrşit m-am hotărit să fac ceva, adică să-mi fac bagajul, n-am reuşit decît să-mi trag toate rochiile soloase şi scumpe din birou şi din dulap şi să le întind pe scaune şi pe pat şi pe jos şi apoi să stau şi să mă uit la ele, total perplexă. Păreau să aibă o identitate proprie, distinctă, căpoasă, care refuza să fie spălată şi împăturită şi pusă în ordine.

— Hainele astea sînt de vină, i-am spus lui Doreen. Pur şi simplu nu le pot face faţă cînd mă întorc.

— E foarte simplu.

Şi în stilul ei superb, hotărit, Doreen a început să înşface furouri şi ciorapi de mătase şi elaboratul sutien fără bretele, plin de balene metalice – un cadou de la Compania de Corsete Primrose, pe care nu avusesem niciodată curajul să îl port –, şi în cele din urmă, una cîte una, tot şirul trist de rochii de patruzeci de dolari, ciudat croite...

— Hei, pe aia las-o afară. O s-o pun pe mine.

Doreen extrase un fragment negru din maldăr şi mi-l aruncă în poală. Apoi, rulînd restul hainelor într-un bulgăre de zăpadă, ca o masă conglomerată, moale, le îndesa sub pat, ascunzîndu-le privirii.

Doreen bătui la uşa verde, cu mincer aurit.

Dinauntru se auzi tîrşit de picioare şi risul întrerupt al unui bărbat. Apoi un bălat înalt, îmbrăcat